

Bláa Lónið

Den Blå Lagune, "Bláa Lónið", er et helt specielt geotermisk kurbad ved "Svartsengi" på "Reykjaneskagi", en halvø i det sydvestlige Island.

Ved placeringen af den nye "Bláa Lónið" valgte man den uberørte del af lavamarken. Anlægget ligger op ad en ca. 6 meter høj lavakant i "Illahraun", det kaldes denne del af lavamarken, dannet ved et vulkanudbrud i 1267. Lavakanten indrammer "Bláa Lónið" på alle sider og danner et naturligt læ for vejr og vind.

Nærværelsen og tilstrømningen af geotermisk havvand ind i lavamarken vest for "Svartsengi" kraftvarmeverk spillede også en afgørende faktor ved valg af placeringen af det nye anlæg.

I begyndelsen af 1980'erne begyndte folk at komme til "Bláa Lónið" for at bade, først af sundhedsmæssige grunde, men senere også for naturens og fornøjelsens skyld og stedets popularitet er steget støt siden.

"Bláa Lónið" er en helt unik naturperle. Det er vandets renhed og den særlige mineralske og økologiske sammensætning af det geotermiske havvand, samt dens placering midt i lavamarken på Reykjaneshalvøen, der gør "Bláa Lónið" så attraktiv og specielt.

"Reykjaneskagi" ligger på den neovulkanske zone Reykjanesryggen, som er hovedgrenen af den Midtatlantiske Ryg. Halvøen er en vulkanhalvø og her finder man, foruden jordvarme, en af verdens største historiske lavamarker, dannet af adskillige lavastrømme i tidernes løb. En stor del af lavamarken er uberørt og fri for spor af menneskets tilstedeværelse.

"Hitaveita Sudurnesja" Sudurnes varmeværk driver et kraftvarmeværk ved "Svartsengi" og bruger geotermisk havvand som de pumper op fra 2000m's dybde. Dette geotermiske vand har dog, p.g.a. nedsivning af havvand gennem den porøse lava til de underjordiske varmtvandskilder, et for højt indhold af salte-og mineraler (ca 65% havvand og 35% ferskvand), og egner sig derfor ikke direkte til centralvarme. I stedet bruges vandet til opvarmning af ferskvand, som igen bruges til centralvarme og til produktion af elektricitet.

Derefter transporteres vandet, omkring 80 grader varmt, fra varmeværket til det nye badeanlæg, en strækning på ca.800 meter, via et rørsystem. Inden vandet pumpes ud i lagunen fordeles det på 8 specielt designedeblandingscentraler placeret forskellige steder i den 5000m2 store lagune, hvor det blandes med vandet allerede i lagunen. "Bláa Lónið" består af dette vand plus kondensvand.

Ved et rent tilfælde opdagede man at bade i lagunens vand havde en positiv effekt på hudsygdommen psoriasis. Man begyndte derfor en nærmere undersøgelse af vandets eventuelle helbredende virkning.

Resultater af disse undersøgelser beviser at regelmæssig badning i lagunen har en god indflydelse på forskellige hudproblemer, specielt i tilfælde af psoriasis.

"Bláa Lónið" er et naturligt kurbad, hvor de besøgende kommer for at slappe af og genoplade batterierne. Foruden de mange islandske badegæster, der regelmæssigt besøger "Bláa Lónið", tager omkring 65% af alle udenlandske gæster en tur forbi "Bláa Lónið". Foruden selve badefaciliteterne har "Bláa Lónið" også en restaurant, et cafeteria og kiosker, der sælger souvenirs og kosmetiske produkter fra "Bláa Lónið".

Anlægget læner sig op ad den faste lavakant, der også danner rammen om lagunen og danner læ for vejr og vind. Lavakanten, der fortsætter på begge sider af bygningen, er forbundet af en menneskeskabt lavavæg inde i bygningen, en slags vejviser for de besøgende.

De tunge bygningslementer er i beton, støbt på stedet, isoleret udvendig og med en pudset facade, der i farve og overflade ligner det lyse ler, der udfældes i lagunen når vandet nedkøles. Huset rejser sig således op af vandet som en menneskeskabt del af naturen. Og når leren udfældes, sætter den sig på bygningens vægge og bliver således en del af dem. Naturen og det menneskeskabte flirter med hinanden i en smuk og naturlig harmoni

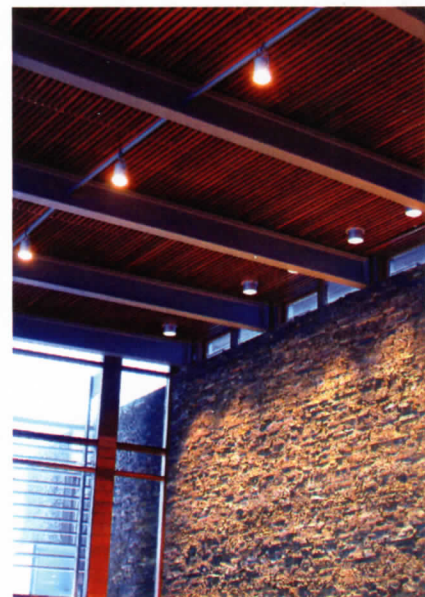

Udendørsbelysningen er designet med henblik på at den elektriske belysning skal have en så lidt "forstyrrende" indvirkning på sine omgivelser så meget som muligt. Belysningen opfylder alle sikkerhedsmæssige belysningskrav om minimal belysning ifølge reglementer om ankomstforhold, parkeringspladser og gangstier. For at minimalisere lysforureningen fra belysningen på parkeringspladsen, er der anvendt såkaldt "cut-off" belysning, hvor alle lyskilder lyser ned. For at forhindre at belysningen kan ses henover lavakanten er der anvendt specielt lave lysmaster.

På gangstien fra parkeringspladsen til hovedbygningen er der med jævne mellemrum anbragt bænke og affaldsspande, som skjuler lyskilder anbragt under dem. Efter mørkets frembrud oplyser (sender) disse lyskilder (lys op ad) lavavæggene, som omkranser gangstien.

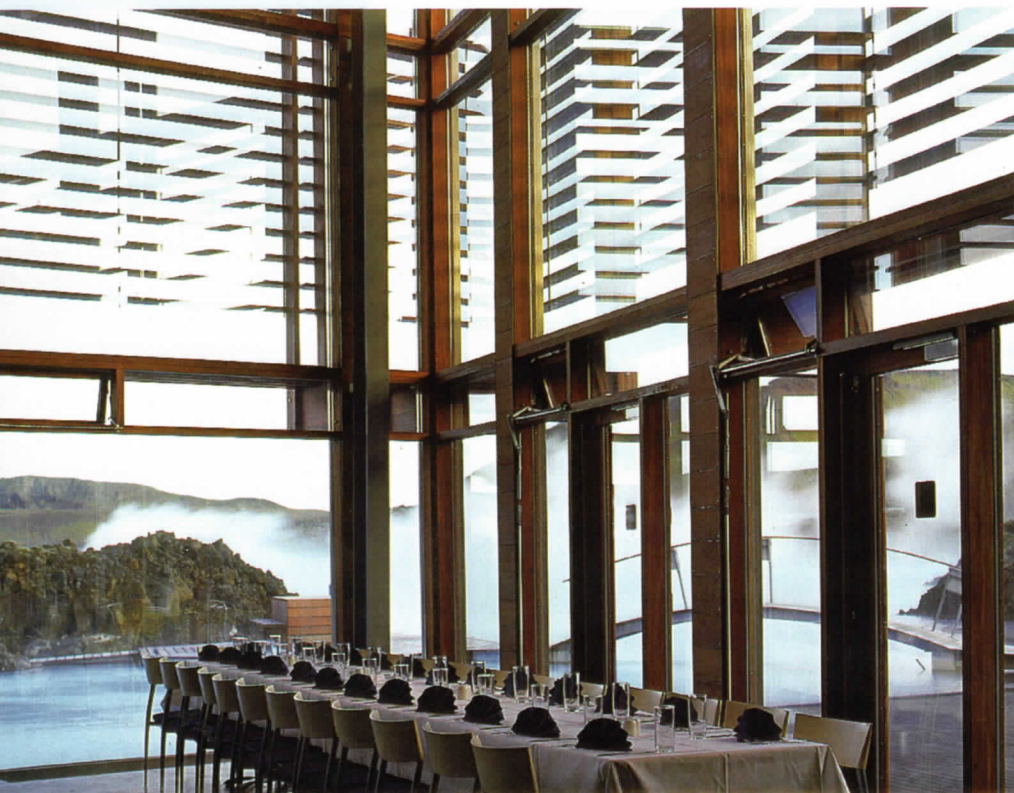

Imens de tungere bygningsdele læner sig op ad lavakanten, åbner de lettere bygningsdele sig imod lyset og solen.

Under projekteringen var vi dybt inspireret af den storslåede natur. En af mange karakteristiske ting ved Island er lyset. De lyse sommernætter, hvor solen giver himmelen et drømmeagtigt gyldent skær og kaster nærmest vandrette skygger på jorden. Og så de lange vinternætter, med himmelen oplyst af nordlys, genskinnet fra sneen, snebyger eller bare et massivt mørke.

Man har ved projekteringen forsøgt at fange disse forskellige øjeblikksstemninger og gøre dem til en del af bygningen. Dette har man forsøgt ved at bygge den del af bygningen, hvor gæsterne opholder sig, af lettere materialer, og hæve den over et mere massivt og tungere serviceområde. På denne måde har man opnået at lyset strømmer ind i de lette, øvre bygningsdele og bringer stemningen udenfor ind i bygningen og således blevet en vigtig del af interiet.

De lette og gennemsigtige bygningsdele er bygget af henholdsvis glas, brasiliansk jatoba og den bærende konstruktion af stål. Disse lettere bygningsdele hæver sig over de mere massive dele af bygningen og nogle steder hviler stålkonstruktionen på den bærende betonkonstruktion. Mødet mellem disse to konstruktioner understreges af gennemsigtighed.

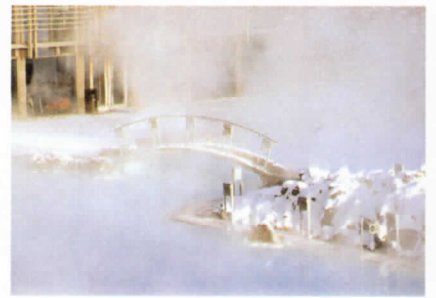
I indendørsbadet kommer der et sted fire oplyste vandstråler ud af væggen. Her er der anvendt lysledere, der skifter farve og er placeret inde i selve vandrørerne. Dette ser man bedst, hvis man sætter en hånd ind under én af strålerne.

Der anvendes ingen kemikalier til at rense vandet i "Bláa Lónið". Vandet i lagnunen fornyer sig selv i løbet af 24 timar ved gennemstrømning og er således selvrensende.

Fra indendørsbadet går man ud i lagunen gennem en åbning i en bueformet, betonstøbt væg og ud i en lille bassinforhal. Bagvæggen er her særligt oplyst for at vise gæsterne vej.

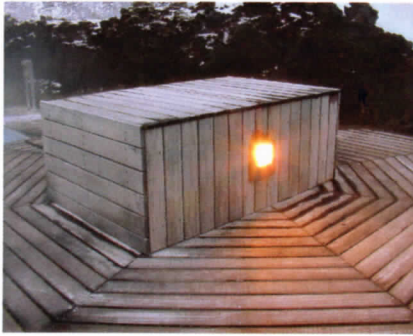

Belysningen i henholdsvis "Vinterhaven" og indendørsbadet sender et lysende skær ud og oplyser den del af lagunen, der er tættest på bygningerne, samtidig med at det giver et indtryk af liv og travlhed. Længere ude i lagunen giver skygger og tussmørke en mere fredelig og romantisk stemning, ideel for de, der ønsker ro eller ensomhed.

Udendørs er der anvendt keramiske metalhalogenpærer, indendørs PAR38 glødepærer sammen med fluorescerende belysning. Dette giver stedet en varm og hyggelig atmosfære og lader samtidigt alle farver komme til deres ret.

For at minimalisere eller forhindre blænding fra lyskilder ude i lagunen, er der anvendt lyskastere fra iGuzzini, Radius, der lyser 180 grader vandret og 13 grader lodret. De er placeret i ca. 70cm højde over vandoverfladen, fastgjort til de trækasser i lagunen, som indeholder lagunens blandingscentraler. Lyset kastes henover lagunen, væk fra bygningen og den kunstige strand. Badegæster kan bade uden at blive blændet af lyset, der oplyser vandoverfladen og den omkringliggende lava.

Ovenpå vagttårnet er der placeret en fjernbetjent lyskaster, som kan bruges i tilfælde af ulykker i lagunen.

Alle elektriske pærer er valgt med hensyn til farvevarme grader på 3000°K og en farvegengivelse på Ra80 eller højere.

Ved Lagunen er der lagt stor vægt på at usynliggøre al belysningsudstyr, på nær de to lygtepæle som viser vejen ned til badebassinet. Det var ikke muligt at anbringe belysning under vandets overflade, eftersom al belysning anbragt 30cm under vandoverfladen forsvandt i den mælkehvide vandmasse. I stedet for er der lagt vægt på at rette lyset mod bevægelser i vandets mælkehvide overflade og herved drage opmærksomheden henimod kontrasten mellem vandoverfladen og den omkringliggende, sorte lavamasse.

Vandets udfældning af kisel fra det geotermiske vand gør at al ubeskyttet kobber eller sølv ætser op i løbet af meget kort tid og derfor er alle synlige kobberledninger og tilkoblinger fortinne. Der er lagt stor vægt på at alle lamper er af høj kvalitet med hensyn til tæthed, ballast og konnektor, hovedsageligt med henblik på at minimalisere arbejdet ved installationen.

Det er de særlige økologiske forhold i vandet, de store mængder af naturlige mineraler og kisel, samt en særlig type blå-grøn algie, der tilsammen danner det bløde og hvide ler i Lagunen og giver vandet dets specielle blå farve.

Faktaboks:

Lokalitet/sted:	"Blá Lónið", Den Blá Lagune, Illahraun / Svartsengi, Island
Byggeherre:	Eldvörp hf.
Arkitekt:	Vinnustofa Arkitekta hf. Sagsarkitekt: Sigríður Sighorsdóttir Ráfteikning hf
Belysning:	Ansvarlig: Guðjón L. Sigurðsson
Entreprenør:	Íslenskir Adalverktakar hf.

Udendørsbelysning og pærer:

Parkeringsplads:	iGuzzini Platea, 70/150W metalhalogen
Indgang ad gangstien	iGuzzini Nuvola, 250W metalhalogen
Gangsti:	iGuzzini Light-Up Walk 35W metalhalogen lyser på spejl fast gjort enten på bæk eller affaldsspands underside
Gangsti omkring lagunen:	iGuzzini Comfort, 26W TC-D fluorescent
Lagune:	iGuzzini Radius, 70W metalhalogen

Indendørsbelysning og pærer:

Vinterhaven:	ERCO TM spotlights 77575, 120W PAR, multifunktionær lyskaster på lysbjælker/søjler ERCO vægmonterede downlight 86007, 100W PAR 30 spot 10 grader tyndt strålelys på et sidestålstykke
Gange:	ERCO Panarc, 1x36W TC-F
Bade-/omklædningsrum:	Zumtobel, Chiaro
Indendørsbassin:	ERCO vægmonterede downlight 86007+IP44, 100W PAR 30 spot 10 grader tyndt strålelys på et sidestålstykke ERCO washlight 81639+IP44, 70W HIT belysning af vægge i indendørsbad ERCO downlight 81638+IP44, 70W HIT almen belysning i den overbyggede del af badefaciliteterne

